ואיסם רבן גמליאל. אין פוסקין יד לעוס דבר ואפי' כמול אלא על פי רבן: **פרלה.** גברה כמו ופרלת ימה וקדמה (בראשית כח): **שלא שנינו (לא יאכל עשור עם הטמאה)** מפני הטרוה לפי שלא הוצרכו לכך שכולן אוכלין תרומתן במהרה היו ולא היו אוכלין עם בעלותיהן ממלאת: **אמר זב פרוש לא דבריס טמאין קבלו.** והלא כל מגעו ממא: **מעשרין הן.** ולא גזרו גזירה לגזירה: **שריקן עם בעלה.** במקום שהוא ממא דליכא למיחש משום מהרה לו בזמן הזה שאין בו טהרה מי חייבי להרגל עבירה לא דילמא ליון דאיכא היכרא מדבר דכירי: **על בשולתן** שאוכל עליו מותר להניח בשר הבשול אלא הגבינה דקסברי בית שמאי בשר שוף בחלב לא דאורייתא ולא גזרו הטעלה אמו אכילה: **ואינו נאכל.** עמו: **וכ"ש אומרים כו'.** ש"מ דאסור: **דליכא דיעות.** שני בני אדם שיזכירו זה לזה וה"ה נמי דמלי לשטוי דליכא שיטי להיכרא ומיהו דעדיפא נקט דאפי' דיעות ליכא: **שאין מכירין.** אלא אחי חד למשקל מדחברייה ומיכל: **אכל מכירין.** אסור ואשה ובעלה [נמי] מכירין זה את זה וש"מ דאסור: **שיטי ליכא.** שאוכלין בדרך אכילה: **איכא שיטי.** שאין דרך ליטן אלא בקירוב בשר כדכתיב שאר כסותה ועונתה ואמר מר שאר זה קירוב בשר שאם אמר לי איפסי אלא היא בבגדה והוא בבגדו יוצא ויתן כתובה במס' כתובות (פ"ד דף מח): **אל ספרים לא אכל.** בפרק אלו הן הנשרפין בסנהדרין (דף פח.) מפרש ליה שלא נתפרנס בזכות אכות שלא הוצרך לכך לפי שהוא לדיק: **מה אשה רעהו כו'.** דאסור לן יחוד מן התורה בקדושין (פ"ד דף פ:) מאחיך בן אמך: **ופליגא.** דרב יוסף דפשט מדרשה דהאי קרא לאיסור אדרבי פדת: **גילוי עריות.** תמיס ממש ושאר קורבה ואפי' קירוב בשר מדרבנן והיא בבגדה אפי' מדרבנן ליכא למגזר: ושמש

ויש לאסור (דחיה) ב' אכסניים

את זה גינהו, **ותנא** דיעות איכא שינוי ליכא **הכא** איכא דיעות **ואיכא** שינוי **ת"ש** **לא יאכל הזב עם הזבה משום הרגל עבירה** **ת"ש** דיעות איכא שינוי ליכא **ת"ש**

°אל ההרים לא אכל ועיניו לא נשא אל גלולי בית ישראל ואת אשת רעהו לא טמא ואל אשה נדה לא יקרב "מקיש אשה נדה לאשת רעהו הוא בבגדו והיא בבגדה אסור "אף אשתו נדה הוא בבגדו והיא בבגדה אסור

ש"מ *ופליגא דר' פדת דאמר ר' פדת לא אסרה תורה אלא קורבה של גלוי עריות בלבד שנאמר °איש איש אל כל שאר בשרו לא תקרבו לגלות ערוה" *עולא כי הוי אתי מבי רב הוה מנשק להו לאחוותיה אבי חדייהו ואמרי לה אבי ידייהו, ופליגא דידיה אדידיה דאמר עולא "אפי' שום קורבה אסור *משום "לך לך אמרי נזירא סתור לכרמא לא תקרב: תני דבי אליהו *מעשה בתלמיד א' *ששנה הרבה, וקרא הרבה, ושימש תלמידי חכמים הרבה, ומת בחצי ימיו והיתה אשתו נוטלת תפיליו ומחזרתם בבתי כנסיות ובבתי מדרשות ואמרה להם "כתיב בתורה °כי הוא חייך ואורך ימיך "בעלי ששנה הרבה וקרא הרבה

תמיס ממש ואפילו הכי אמרי' הוא בבגדו והיא בבגדה: **ופליגא** דידיה מדידיה. והוא היה יודע בעצמו שלא יבא לידי הרהור שלדיק גמור היה כדאמרינן בפרק ב' דכתובות (דף יז:) *דרב אדא בר אהבה מרכיב לה אכתפיה ומרקד א"ל רבנן אמו מהו למעבד הכי? א"ל אי דמיא לכון כי כשורא לחיי, ואי לא, לא, והספר לא חס לפרס ולהאריך כאן למה היה עושה: בימי

מיתיבי *רשב"ג אומר התינוקות של בית רבן היו מסדרין פרשיו וקורין לאור הנר: אי בעית אימא ראשי פרשיותיו ואי בעית אימא "שאני תינוקות הואיל "ואימת רבן עליהן לא אתי לאצלויי: "כיוצא בו לא יאכל הזב: *תניא ר"ש בן אלעזר אומר בוא וראה עד היכן פרצה טהרה בישראל שלא שנינו "לא יאכל הטהור עם הטמאה" אלא "לא יאכל הזב עם הזבה מפני הרגל עבירה כיוצא בו לא יאכל זב פרוש עם זב עם הארץ שמא ירגילנו אצלו וכי "מרגילו אצלו מאי הוי אלא אימא שמא יאכילנו דברים טמאין אמו זב פרוש לאו דברים טמאין אכיל? אמר אביי "גזירה שמא יאכילנו דברים שאינן מתוקנין" ורבא אמר *רוב עמי הארץ מעשרין הן אל תאמר שמא יהא רגיל אצלו ויאכילנו דברים טמאין בימי טהרתו" איבעיא להו נדה מהו שתישן עם בעלה-היא בבגדה והוא בבגדו? אמר רב יוסף ת"ש *העוף עולה עם הגבינה על השלחן ואינו נאכל דברי ב"ש ב"ה אומר לא עולה ולא נאכל שאני התם דליכא דיעות ה"נ מסתברא דהיכא דאיכא דיעות שאני דקתני סיפא *רשב"ג אומר שני אכסניים אוכלין על שלחן אחד - זה אוכל בשר וזה אוכל גבינה ואין חוששין אלא אתמר עלה *אמר רב חנין בר אמי אמר שמואל לא שנו אלא שאין מכירין זה את זה אבל מכירין זה את זה אסורים, וה"ג מכירין זה את זה נינהו? הקבי השתא התם דיעות איכא שינוי ליכא הכא איכא דיעות ואיכא שינוי איכא דאמרי ת"ש רשב"ג אומר שני אכסניים אוכלין על שלחן אחד זה בשר וזה גבינה ואתמר עלה אמר רב חנין בר אמי אמר שמואל לא שנו אלא שאין מכירין זה את זה אבל מכירין זה את זה אסור והני נמי מכירין זה

מיתיבי התינוקות של בית רבן מסדרין פרשיותיהן כו'. אומר הר"ם לפי' הקונטרס שפי' במתני' החזן רואה היכן התינוקות קורין, לאור הנר, הא דלא פריך ליה ממתני' משום דאיכא למימר דקורין באיסור ואין מוחין בידם, אבל הכא דקתני "מסדרין" משמע שמותרין לעשות כן:

רבא אמר רוב עם הארץ מעשרין הן. ומ"ת האמרי' בפרק בתרא דסוטה (דף מח:) שיוחנן כהן גדול גזר על הדמאי לפי שעלה בכל גטול יקראל ורבה שלא היו מפרישין אלא תרומה גדולה בלבד ור"ל דה"ק שלא היו מפרישין כולם אלא תרומה גדולה אבל רובן היו מעשרים. והא דתנו הכא טפי למיטוט מבמקום אחר משום דהוא מיטוט דשכיח טובא והיו הרבה נכשלים ומה שקשה דאביי אדאביי ורבא אדרבא מפורש בפ"ב דכתובות (דף כד: וש"ס) גבי חיישינן לגומלים: **מה** אשת רעהו הוא בבגדו והיא בבגדה אסור. והתם סברא הוא לאסור לפי שילרו תוקפו ומתגבר עליו ביותר, ורש"י פי' אפי' ביחוד נמי אסור מדאורייתא ולין קרא, דמשמע דרולה לאסור יחוד בגלה. אימה דיחוד דאסור מן התורה לא אפי' מאשת איש ואשת בגדה דכתיב סוגה בשושנים (סנהד' פ"ד לז:), והוא בבגדו והיא בבגדה דלא הוי אפי' באשת איש אלא מדרבנן אסור בגדה מהיקשא, מפי הוה לן למיסר יחוד מהיקשא ולמיסרי הוא בבגדו והיא בבגדה בלא יחוד כגון שפתח פתוח, לרה"ל מסוגה בשושנים*: **ופליגא** דר' פדת דא"ל פדת לא אסרה תורה אלא כו'. תימה מנא ליה דפליגי דילמא מדרבנן אסור אפי' הוא בבגדו, ורש"י דפירש כאן כיון דמדאורייתא לא אסור אלא תשמיש ממש, מדרבנן לא אסור אלא קירוב בשר, לא נאצרת דמסתמא לא פליגי אמתני' דלא יאכל הזב עם הזבה, ועוד וכי ליה לאשת רעהו הוא בבגדו והיא בבגדה אסור, ומפרש דפליגא דר' פדת דכיון דלא אסרה תורה אלא קריבה של גילוי עריות בלבד מ"מ אין לנו לאסור ולגזור אלא כעין שאסר הכתוב דהייט דיעות בלא שינוי כגון שאסר הכתוב לא יאכל הזב עם הזבה אבל הוא בבגדו והיא בבגדה דאיכא דיעות ושינוי לא יסבור ר' פדת, אפי' בשאשת אישו הוא בבגדו והיא בבגדה שרי, ורש"י פי' ופליגא דר' פדת כיון דאיתא ליה דלא שייך לשון קריבה אלא בגילוי עריות ממש ומ"מ "ואל אשה נדה לא יקרב" הייט תשמיש ממש שוב אין ללמוד בהיקש מאשת איש לאסור הוא בבגדו כו' לאפוקי לשון קריבה מתשמישו, ודוחק הוא, דהא "אשת רעהו לא ממא" תשמיש

בכאן וכך אסרו אילין בעו דיספי בוצינא ואילין לא בעי דיספי בוצינא ופי' דבריהם כי התינוקות יתרחקו מן הקריאה ויאהבו שיכבה הנר ואנו בטוחים בהן כי הם לא יפו את הנר ולפיכך הותר להם לקרות לאור הנר דליכא למיחש שמא יטו אבל החזן לא יקרא דחיישינן שמא יטה לפי שלא יראה שיכבה הנר לפיכך מבטלין התינוקות מן הקריאה: **בוא** וראה עד היכן פרצה טהרה בישראל פירשו בגמ' דבני מערבא כי זו השלת לטרטה מטה שאבר הכתוב (בראשית ג) כי מעם אשר היה לך לפני ויפרץ לרוב כלומר מרוב שמשמרין ישראל הטהרות ורוב שמזהרין מלינע ומליקרב לדבר שנורם לטומאה: מלא

עין משפט נר מצוה

ק א ב מיי' שם הלכה טו טור ש"ע שם סעיף ו:

קא ג מיי' פי"ל מהלכות איסורי ביאה הלכה יח ופי"ע מהלכות טומאת אוכלין הלכה יא סמג לאוין קיא טוש"ע יו"ד סימן קלה סעיף ג:

קב ד מיי' פי"ל מהלכות א"ב שם טוש"ע שם סעיף ו:

קג ה מיי' פכ"א מהל' איסורי ביאה הלכה ו סמג לאוין קנו טוש"ע אה"ע סימן כא סעיף ו:

נוסח אחר

מיתיבי התינוקות מגמרא

נוסח אחר

נסיונות להסביר הא דקתני לא יאכל זב פרוש עם הארץ

נוסח אחר

נוסח אחר

רבינו חננאל

כיוצא בו לא יאכל הזב עם הזבה. בוא וראה עד היכן פרצה [טהרה] בישראל" כיוצא בו לא יאכל זב פרוש עם זב עם הארץ שמא יהי רגיל אצלו ויאכילנו ביומי טהרתו דברים טמאים אבל לדברים שאינם מתוקנים לא חיישינן דאמר רבא רוב עמי הארץ מעשרין הן. איבעיא להו נדה מהו שתישן עם בעלה היא בבגדה והוא בבגדו ובעי רב יוסף למשמא מהא דתנן בשחיטת חולין פרק כל הבשר השוף עולה עם הגבינה על השולחן ואינו נאכל דברי ב"ש ב"ה אומרים לא עולה ולא נאכל ונדחה זו ושמעינן מהא דכתב ואת אשת רעהו לא שכב ואל אשה נדה לא יקרב. מקיש אשתו נדה לאשת רעהו מה אשת רעהו הוא בבגדו והיא בבגדה אסור אף אשתו נדה כיוצא בהן. ואף על גב דפליגא דר' פדת וסהא עובדא נמי דהתוא דקרא ושנה

ר"ל דאסר כאן ו"ל אלא שיטו לא יאכל הזב עם הזבה.

מבנה

[סמסים מ: ב"מ לב. פ"ז יז. נח: נט. יבמות מו.]

מבנה

ב' הגהות - ציטוט מ"ז אולם

רב נסים גאון

מיתיבי רבן שמעון בן גמליאל אומר תינוקות מסדרין פרשיותיהן לאור הנר ואת התינוקות פירקי עליה ב' פירוקין בתלמודנו ובתלמוד ארץ ישראל פירקי פרוק אחר חביב רציתי לכתבו